

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ
HAKKINDA KARAR

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 05/12/2017 tarih ve E:2017/73, K:2017/76 sayılı kararıyla;

..... tarafından, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 11/05/2017 tarih ve E:2017/270, K:2017/263 sayılı kararı ile Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 21/02/2017 tarih ve E:2017/144, K:2017/112 sayılı, İzmir Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 05/01/2017 tarih ve E:2017/24, K:2017/17 sayılı, Ankara Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 21/06/2017 tarih ve E:2017/803, K:2017/861 sayılı kararları arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılığın, davanın reddi yolundaki İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 11/05/2017 tarih ve E:2017/270, K:2017/263 sayılı kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için dosyanın Danıştay'a gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A- İSTANBUL BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BİRİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2017/270 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti:..... Ortaokulunda görev yapmakta olan davacının, 29/12/2013 tarihinde yapılan Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Şube Müdürlüğü yazılı sınavında (80) puan ve sözlü sınavında (71,20) puan almasını müteakip 21/27 Ekim 2015 tarihinde yapılan tercih alımlarında tercih hakkı tanınarak atamasının yapılması istemiyle yapmış olduğu başvurunun reddine dair 18/11/2015 tarih ve 11830325 sayılı işlemin iptali istenilmiştir.

İstanbul 4. İdare Mahkemesinin 28/11/2016 tarih ve E:2016/207, K:2016/2023 sayılı kararının özeti:

31/08/2013 tarih ve 28751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 9. maddesi ile 15/03/1999 tarih ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğe eklenen "Başarı Sıralaması" başlıklı 12/B maddesinin birinci fıkrasında yer alan başarı puanının, şube müdürü,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

müdür ve bunlarla aynı düzeydeki diğer kadrolara atanacaklar için sözlü sınav; diğer kadro veya pozisyonlara atanacaklar için ise yazılı sınav puanı esas alınmak suretiyle tespit edileceğine ilişkin kuralın Danıştay Beşinci Dairesinin 06/03/2014 tarih ve E:2013/8367 sayılı kararı ile yürütülmesinin durdurulduğu ve bu karara karşı yapılan itirazın, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 02/07/2014 tarih ve YD İtiraz No: 2014/528 sayılı kararı ile reddedildiği,

Benzer şekilde, 12/10/2013 tarih ve 28793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrasında şube müdürlerinin sözlü sınav puanına göre atanacağına ilişkin kuralın ise, Danıştay İkinci Dairesinin 29/04/2014 tarih ve E:2013/10363 sayılı kararı ile yürütülmesinin durdurulduğu,

Anılan Danıştay kararlarının; şube müdürü kadrosuna görevde yükselme sınavı sonucunda yapılacak atamaların; adaylar arasında objektifliği sağlayabilecek nesnel bir değerlendirme ölçütü olan yazılı sınavdaki başarı puanının değerlendirme dışı bırakılarak, yalnızca, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte olması gereken ve başarı kriterleri daha muğlak olan sözlü sınav sonuçları esas alınarak yapılmasının liyakat ilkesine aykırı olduğu gerekçesine dayandığı,

Bu durumda, sözlü sınav işlemleri ve bu sınavlarda alınan neticelere göre atama yapılmasının bütünlük arz eden bir sistem içinde yapıldığı dikkate alındığında, söz konusu Yönetmelik hükümlerinin yürütülmesinin durdurulmuş olmasının, liyakat ilkesine aykırı olan bu sistem çerçevesinde gerçekleştirilip, dava konusu atamalara esas teşkil eden sözlü sınav işlemlerini de sakatladığı, şube müdürlüğü görevde yükselme sınavına katılan davacının yazılı ve sözlü puanları beraber değerlendirilmek suretiyle tercihleri için başarı sıralamasının belirlenmesi gerektiğinden, sadece sözlü sınav puanı esas alınmak suretiyle tercihlerinden herhangi birine yerleştirilememesi sonrasında 21/27 Ekim 2015 tarihinde yapılan tercih alımlarında kendisine tercih hakkı tanınarak atamasının yapılması istemiyle yapmış olduğu başvurunun reddine dair 18/11/2015 tarih ve 11830325 sayılı işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 11/05/2017 tarih ve E:2017/270, K:2017/263 sayılı kararının özeti:

Şube müdürlüğü kadrolarına sözlü sınav puanına göre atama yapılmasını öngören Yönetmelik maddelerinin Danıştay tarafından yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiği, yargı kararı uyarınca Yönetmelikte değişikliğe gidilerek şube müdürlüğü kadrolarına atanmalarda yazılı ve sözlü sınav puanının aritmetik ortalamasının alındığı anlaşılacakla beraber, davacının sözlü sınav sonrası yerleştirilmeme işleminin iptaline ilişkin açtığı bir dava bulunmadığı,

Üçüncü kişi durumunda bulunan kişilerin kişisel haklarını korumak adına açtıkları davalar sonucunda mahkemelerce verilen iptal kararları uyarınca davalı idarenin 2577 sayılı Yasanın 28. maddesi uyarınca yargı kararlarını yerine getirmek amacıyla ilgili şahıslar için şube müdürlüğü kadrolarının ilan edildiği,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

Bu nedenle, davacının davalı idarenin yargı kararının yerine getirilmesi amacıyla açtığı şube müdürlüğü kadrolarına atanma başvurusunun reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı;

Öte yandan, dava açmamak suretiyle hak takibini sürdürmeyen davacının, ilk işlem olan unvanlı göreve atanmamasıyla hukuki durumu sona erdiğinden, sonradan yapılan Yönetmelik değişikliğinin kendisine ilişkin önceki olaylara da uygulanmasını istemesi niteliğindeki işbu davadaki talebinin; aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde genel düzenleyici işlemlerin yürürlük tarihinden itibaren uygulanması ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle davalı Milli Eğitim Bakanlığının istinaf başvurusunun kabulüne, dava konusu işlemin iptali yolundaki Mahkeme kararının kaldırılarak, davanın reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B- GAZİANTEP BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BİRİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİNİN
E:2017/144 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti:İli, İlçesi, müdür olarak görev yapmakta iken 29/12/2013 tarihinde gerçekleştirilen şube müdürlüğü yazılı sınavında 76,66667 puan ve 14/02/2014 tarihinde yapılan sözlü sınavda 70,00 puan alarak başarılı bulunan davacının, söz konusu sınavlar sonucunda sadece mülakat başarı puanları esas alınarak yapılan atamalara dayanak teşkil eden Yönetmelik düzenlemelerine ilişkin Danıştay İkinci ve Beşinci Dairelerince yürütmenin durdurulması kararları verildiğinden bahisle, söz konusu sınav sonucunda almış olduğu başarı puanı dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü nezdinde münhal bulunan bir şube müdürlüğü kadrosuna atamasının yapılması yolundaki 02/03/2016 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmiştir.

Diyarbakır 1. İdare Mahkemesinin 15/11/2016 tarih ve E:2016/671, K:2016/1053 sayılı kararının özeti:

Danıştay Beşinci Dairesinin 06/03/2014 tarih ve E:2013/8367 sayılı kararında özetle; sözlü sınavın, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte, bilgi ve liyakatı ölçmek, adayın mesleğe uygun yeteneğe ve kültürel birikime sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yapıldığı, sözlü sınavın temel amacının, yazılı sınav yapılmak suretiyle nesnel bir biçimde tespit edilenler arasında en başarılı adaydan başlayarak en uygun olanların seçilmesi olduğu, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte olması gereken sözlü sınavın, seçimin tek belirleyicisi olarak düzenlenmesinin, somut olarak değerlendirilebilecek ve adaylar arasında objektifliği sağlayabilecek nesnel bir değerlendirme ölçütü olan yazılı sınavdaki başarı puanının değerlendirme dışı bırakılarak, başarı sıralamasının yalnızca başarı kriterleri daha muğlak sözlü sınav sonuçlarına göre oluşturulmasının, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmayacak şekilde etkin yargısal denetiminin yapılmasının engellendiği gerekçesine yer verildiği,

Danıştay İkinci Dairesi kararında da benzer değerlendirmelerin yapıldığı,

Diğer yandan, Ankara 7. İdare Mahkemesi'nin tüm atama işlemlerinin iptali yolundaki

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

26/02/2015 tarih ve E:2014/955, K:2015/341 sayılı kararının, Danıştay İkinci Dairesi'nin 15/10/2015 tarih ve E:2015/3097, K:2015/8038 sayılı kararıyla onandığı,

Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin, Danıştay kararları sonrası yeniden düzenlenen 21/1. maddesinde, şube müdürü, tesis müdürü ve basımevi müdürleri bakımından atamaların yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması ile yapılacağı düzenlendiği,

İdari işlemin yürütülmesinin durdurulması ya da iptali yolundaki yargı kararlarının geriye yürüyerek o işlemin hukuk alanında hiç tesis edilmemiş gibi kabul edilmesini zorunlu kıldığı dikkate alındığında, aktarılan yargı kararları üzerine yeni oluşan hukuki durum karşısında davacının durumunun değerlendirilmesi; bunun sağlanması için de münhal duyurusuna çıkılması, atama başvurusunda bulunulmasına olanak tanınması ve aritmetik ortalamaya göre puan üstünlüğü esas alınarak atamaların yapılması gerektiği,

Bu durumda, mezkur yargı kararlarının davacının belli bir şube müdürlüğü kadrosuna doğrudan atamasının yapılması sonucunu doğurmadığı açık olmakla birlikte karar gereklerinin yerine getirilmesini teminen herhangi bir atama dönemiyle de kayıtlı kalınsız münhal duyurusunun yapılması, davacıya tercih imkanı tanınması ve aritmetik ortalamalar esas alınarak yapılacak değerlendirme sonucunda puan üstünlüğüne göre davacının atanıp atanamayacağı değerlendirilmesi gerektiğinden, davacının başvurusunun zımnen reddedilmesi yolundaki dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık görülmediği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 21/02/2017 tarih ve E:2017/144, K:2017/112 sayılı kararının özeti:

Mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olduğundan, istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

C-KONUyla İLGİLİ DİĞER KARARLAR:

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 05/12/2017 tarih ve E:2017/73, K:2017/176 sayılı kararında bahsi geçen İzmir Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 05/01/2017 tarih ve E:2017/24, K:2017/17 sayılı, Ankara Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 21/06/2017 tarih ve E:2017/803, K:2017/861 sayılı kararları da, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 21/02/2017 tarih ve E:2017/144, K:2017/112 sayılı kararı ile aynı doğrultudadır.

II-İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, 31/10/2013 tarihli Bakanlık onayı ile taşra teşkilatında 1709 şube müdürü kadrosuna görevde yükselme suretiyle atama yapılması kararı alındığı, 29/12/2013 tarihinde anılan kadrolar için görevde yükselme yazılı sınavının gerçekleştirildiği, bu sınavda 70 ve üzeri puan alan 5913 kişinin isimlerinin başarılı olarak ilan edildiği ve sözlü sınav girmeye hak kazandıkları, 10-28/02/2014 tarihlerinde gerçekleştirilen sözlü sınavda 3287 kişinin

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

70 ve üzeri puan alarak başarılı olduğu, 4-10/04/2014 tarihlerinde tercihlerin alındığı ve nihayet 16/04/2014 tarihinde adayların sözlü sınavda aldıkları puana göre atandıkları anlaşılmaktadır.

31/08/2013 tarih ve 28751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 9. maddesi ile 15/03/1999 tarih ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğe eklenen "Başarı Sıralaması" başlıklı 12/B maddesinin birinci fıkrasında, "*Başarı puanı şube müdürü, müdür ve bunlarla aynı düzeydeki diğer kadrolara atanacaklar için sözlü sınav; diğer kadro veya pozisyonlara atanacaklar için yazılı sınav puanı esas alınmak suretiyle tespit edilir.*" kuralına yer verilmiştir.

Anılan düzenlemeye karşı açılan davada, Danıştay Beşinci Dairesinin 06/03/2014 tarih ve E:2013/8367 sayılı kararı ile; "*Sözlü sınav, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte, bilgi ve liyakatı ölçmek, adayın mesleğe uygun yeteneğe ve kültürel birikime sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Bu çerçevede, sözlü sınavın temel amacı, yazılı sınav yapılmak suretiyle nesnel bir biçimde tespit edilenler arasından en başarılı adaydan başlayarak en uygun olanların seçilmesidir.*"

Diğer tüm idari işlemlerin yargısal denetiminde olduğu gibi sözlü sınavın da yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden yargısal denetiminin yapılabilmesi esas olmalıdır.

Bu nedenle, dava konusu Yönetmeliğin 9. maddesi ile aynı Yönetmeliğe "Başarı sıralaması" başlığı ile eklenen 12/B maddesinin 1. fıkrası hükmünde geçen "sözlü sınav" ibaresi, yazılı sınavı tamamlayıcı nitelikte olması gereken sözlü sınavın, seçimin tek belirleyicisi olarak düzenlenmesi, bu haliyle somut olarak değerlendirilebilecek ve adaylar arasında objektifliği sağlayabilecek nesnel bir değerlendirme ölçütü olan yazılı sınavdaki başarı puanının değerlendirme dışı bırakılarak, başarı sıralamasının yalnızca başarı kriterleri daha muğlak sözlü sınav sonuçlarına göre oluşturulması, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmayacak şekilde etkin yargısal denetiminin yapılmasının engellenmesi nedeniyle hukuka aykırıdır." gerekçesi ile düzenlemenin yürütülmesinin durdurulduğu ve bu karara karşı yapılan itirazın, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 02/07/2014 tarih ve YD İtiraz No: 2014/528 sayılı kararı ile reddedildiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, 12/10/2013 tarih ve 28793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "*şube müdürü, tesis müdürü ve basımevi müdürleri bakımından sözlü sınav; diğer görevler bakımından yazılı sınav sonuçları esas alınarak oluşturulan başarı listesi üzerinden, tercihlerde dikkate alınarak puan üstünlüğüne göre atama yapılır*" düzenlemesinin yürütülmesi, yukarıda belirtilen gerekçe ile Danıştay İkinci Dairesinin 29/04/2014 tarih ve E:2013/10363 sayılı kararı ile durdurulmuştur.

Anılan kararlar sonrasında, 23/07/2014 tarih ve 29069 sayılı Resmi Gazetede

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 4. maddesi ile Genel Yönetmeliğin "Başarı sıralaması" başlıklı 12/B maddesi, 10/12/2014 tarih ve 29201 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 10. maddesi ile Millî Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrası değiştirilerek başarı puanı şube müdürleri için yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması şeklinde düzenlenmiştir.

Ankara 7. İdare Mahkemesinin 26/02/2015 tarih ve E:2014/955, K:2015/341 sayılı kararıyla; "*sadece sözlü sınav puanlarına göre oluşturulan başarı listesi esas alınarak 1709 adet şube müdürü kadrosuna yapılan atama işlemlerinde hukuka uyarlık bulunmadığı*" gerekçesiyle 1709 atamanın iptaline karar verildiği, anılan kararın Danıştay İkinci Dairesinin 15/10/2015 tarih ve E:2015/3097, K:2015/8038 sayılı kararıyla kesin olarak onandığı anlaşılmıştır.

Yukarıda özetlenen süreç sonrasında, sözlü sınav puanı sonucuna göre 16/04/2014 tarihinde atanamayan ve bu işleme karşı dava açmayan adayların da Milli Eğitim Bakanlığına başvurduğu, yukarıda belirtilen yargı kararları ve Yönetmelik değişikliklerini gerekçe göstererek yazılı ve sözlü sınav puanının aritmetik ortalaması esas alınmak suretiyle kendilerine de tercihte bulunma hakkı tanınmasını talep ettikleri, bu talebin anılan İdare tarafından reddedilmesi üzerine açılan davalarda aynı konuda verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın olduğu görülmüştür.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasamızın 138. maddesinin son fıkrasında, "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. ..." hükmü yer almaktadır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun " Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu" başlıklı 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendinde, "Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

istemek." Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri arasında sayılmış ve aynı maddenin 5. fıkrasında, "Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Başvuruya konu olan kararlarda aykırılığı, Milli Eğitim Bakanlığı şube müdürlüğü görevde yükselme yazılı ve sözlü sınavında başarılı olup, atamalar sırasında yalnızca sözlü sınav puanının esas alınması sonucu atanamayan ve bu işleme karşı herhangi bir dava açmayan davacıların, bu atamaların dayanağı düzenleyici işlemlerin yargı kararı ile yürütülmesinin durdurulması üzerine kendilerine de yeniden tercihte bulunma hakkı verilip verilmeyeceği hususu oluşturmaktadır.

Olayda, 16/04/2014 tarihinde gerçekleştirilen atama işlemleri sözlü sınav puanı esas alınmak suretiyle yapılmış olup, bu uygulamanın dayanağı 12/10/2013 tarih ve 28793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "şube müdürü, tesis müdürü ve basımevi müdürleri bakımından sözlü sınav; diğer görevler bakımından yazılı sınav sonuçları esas alınarak oluşturulan başarı listesi üzerinden, tercihlerde dikkate alınarak puan üstünlüğüne göre atama yapılır." düzenlemesidir.

Anılan Yönetmelik hükmünün dayanağı ise, 31/08/2013 tarih ve 28751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 9. maddesi ile 15/03/1999 tarih ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğe eklenen "Başarı Sıralaması" başlıklı 12/B maddesinin birinci fıkrasında yer alan başarı puanının, şube müdürü, müdür ve bunlarla aynı düzeydeki diğer kadrolara atanacaklar için sözlü sınav puanı esas alınmak suretiyle tespit edileceğine ilişkin kuraldır.

Bahsedilen her iki Yönetmelik kuralının da yürütülmesi, Danıştay Beşinci Dairesinin 06/03/2014 tarih ve E:2013/8367 sayılı, Danıştay İkinci Dairesinin 29/04/2014 tarih ve E:2013/10363 sayılı kararlarıyla; başarı sıralamasının yalnızca başarı kriterleri daha muğlak olan sözlü sınav sonuçlarına göre oluşturulmasının, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen Hukuk Devleti ilkesiyle bağdaşmayacak şekilde etkin yargısal denetimin yapılmasının engellenmesi nedeniyle hukuka aykırı bulunarak durdurulmuştur.

Aykırılığın giderilmesi istemine konu kararlardaki davacılar, sözlü sınavda başarılı olarak tercihte bulunmuş, sözlü sınav puanına göre tercihlerine atanamamış ve bu işleme karşı dava açmamışlardır.

Bununla birlikte, yukarıda anılan yargı kararları ile hukuka aykırılığı ortaya konulan düzenleyici işlemler hakkında verilen yürütmenin durdurulması yolundaki kararların, aykırılığın giderilmesi istemine konu kararların davacılarının da hukuki durumunu etkilediği, gelineen noktada

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

bu kişilere de yazılı ve sözlü sınavın aritmetik ortalaması esas alınmak suretiyle tercihte bulunma hakkı verilmesi ve yeniden bir değerlendirme yapılması gerektiği açıktır.

Kaldı ki, Ankara 7. İdare Mahkemesi'nin 26/02/2015 tarih ve E:2014/955, K:2015/341 sayılı kararıyla 1709 atamanın iptaline karar verilmiş, anılan karar Danıştay İkinci Dairesinin 15/10/2015 tarih ve E:2015/3097, K:2015/8038 sayılı kararıyla kesin olarak onanmıştır.

Netice itibarıyla aykırılığın iptal kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

III-SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle; Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın yukarıda belirtilen gerekçe ile dava konusu işlemin iptali doğrultusunda giderilmesine kesin olarak, 17/02/2020 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
(X)				
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
(X)				
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4
Karar No : 2020/14

KARŞI OY

X- İdari yargı yerlerince verilen kararların uygulanması, Anayasa'da ve kanunlarda yer alan düzenlemelerle teminat altına alınmış olup, kararların gereklerinin değiştirilmeksizin ve geciktirilmeksizin uygulanması hukuk devletinin temel unsurlarındandır.

Mahkeme kararlarının uygulanmasında; gerekçesinin ve idari işlemin niteliğinin değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Bir düzenleyici işlemin yargı yerince iptal edilmesi, düzenlemeyi tesis edildiği tarihten itibaren hukuk aleminden kaldırırsa da, bu hukuki durumun; o düzenleyici işleme dayanılarak tesis edilen ve süresinde dava konusu edilip yargı yerlerince iptal edilmeyen bireysel işlemleri, hukuk aleminden kendiliğinden kaldırmayacağı, İdare Hukukunun bilinen ilkelerindedir. Söz konusu ilkeyi Gözübüyük "... Düzenleyici bir işlem iptal edilmiş ise iptal edilen düzenleyici işleme dayanılarak, iptalden önce yapılmış olan bireysel işlemler bundan etkilenmezler. Bunların da iptali isteniyorsa süresi içerisinde iptalleri için dava açılması gerekir..." (Gözübüyük, Ş., Yönetmelik Yargı, 7. Baskı, S Yayınları, Sevinç Matbaası, Ankara 1990, s.224). Özeren ve Bayhan da "... İptal kararından önce o yönetmeliğe dayanılarak tesis edilip bireysel hukuki durumlara dönüşmüş bulunan işlemler varlıklarını korurlar. Bunları yok saymak hukuken olanaksızdır..." (Özeren, A, Bayhan T., İdari Yargı Kararlarının Uygulanması, Kasım 1992, s.49) şeklinde ifade etmişlerdir.

Düzenleyici işlem niteliğinde olmamakla birlikte birden çok kişiyi ilgilendiren sınav ve sınav sonrası yapılan değerlendirme işlemlerinin veya bu işlemlere dayanılarak tesis edilen işlemlerin, açılan dava sonucu yargı yerince *tamamının* iptal edilmesi söz konusu ise, bu kararın dava açan/açmayan ancak sınava giren ya da değerlendirmeye tabi tutulan tüm adaylar yönünden sonuç doğuracağı kuşkusuzdur.

Ancak sınav ve değerlendirme işlemleri gibi işlemlerin, adaylar yönünden kısmi olarak incelendiği davalar da bulunmaktadır. Bu tür davalarda, bir sınav ya da değerlendirmeye tabi tutulan adaylar yönünden verilen kısmi iptal kararlarının ise, aynı sınavda değerlendirmeye tabi tutulmuş ve olumsuz sonuç elde edip hakkında tesis edilen ve kesinleşen olumsuz işleme karşı dava açmamış kişilere uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Aykırılığın giderilmesi istemine konu uyuşmazlıklarda, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, 1709 şube müdürlüğü kadrosuna görevde yükselme suretiyle atama yapılması kararı alınmış, bu kapsamda, 29/12/2013 tarihinde görevde yükselme yazılı sınavı gerçekleştirilmiş, bu sınavda 70 ve üzeri puan alan 5913 kişi, sözlü sınava girmeye hak kazanmış, sözlü sınavda 3287 kişi 70 ve üzeri puan alarak başarılı olmuş ve 16/04/2014 tarihinde adaylar, Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrası uyarınca yalnızca sözlü sınavda aldıkları puan baz alınarak atanmışlardır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4

Karar No : 2020/14

Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesinin 1. fıkrasında yer alan ve adayların yalnızca sözlü sınav puanına göre atanmasını öngören düzenlemenin Danıştay İkinci Dairesinin 29/04/2014 tarih ve E:2013/10363 sayılı kararı ile yürütmesi durdurulmuş, bu karar ve Danıştay Beşinci Dairesinin, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel yönetmelikte yer alan benzer düzenleme ile ilgili olarak vermiş olduğu 06.03.2014 gün ve E:2013/8367 sayılı yürütmenin durdurulması kararı dikkate alınarak, Milli Eğitim Bakanlığınca Kurum personelinin Görevde Yükselme Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması hakkındaki yönetmeliğin 21.maddesi yeniden düzenlenmiş, atamaların yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması alınarak belirleneceği öngörülmüştür.

Öte taraftan Ankara 7.İdare Mahkemesinin 26/02/2015 tarih ve E:2014/955, K:2015/341 sayılı kararıyla da; *"sadece sözlü sınav puanlarına göre oluşturulan başarı listesi esas alınarak 1709 adet şube müdürü kadrosuna yapılan atama işlemlerinde hukuka uyarlık bulunmadığı"* gerekçesiyle 1709 atamanın ve bu davanın davacısı hakkında tesis edilen başarısız sayılma işleminin iptaline karar verilmiştir.

Uyuşmazlık konusu olayda; Danıştay İkinci Dairesince Milli Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmeliğin 21/1. fıkrasının yürütmesi durdurulmuş ve Ankara 7. İdare Mahkemesince davayı açan davacının başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile yapılan 1709 atamanın iptaline karar verilmiş ise de, netice olarak atanan ve atanamayanların girdiği *sınavın* ya da sınav sonrası yapılan değerlendirme işlemlerinin, tümüyle iptaline yönelik herhangi bir yargı kararı bulunmamaktadır. Nitekim gerçekleşen sınav kapsamında atananlar olduğu kadar atanamayanlar da bulunmaktadır. Aykırılığın giderilmesi istemine konu kararlardaki davacılar da, sözlü sınavda başarılı olarak tercihte bulunmuş, sözlü sınav puanına göre tercihlerine atanamamış ve bu işlemlere karşı dava açmamış kişilerdir.

Bu itibarla, yukarıda bahsedilen kararların, düzenleyici işlem ve davacısının başarısız sayılmasına ilişkin işlem ile yapılan atamalara yönelik olduğu görüldüğünden, kendileri hakkında tesis edilen atanmama işlemleri, dava konusu etmeyenler bakımından bir sonuç doğurmaz veya yeni bir hak teşkil etmez. Zira bu kişiler, haklarında tesis edilen atanmama işlemlerini süresi içinde dava konusu etmemiş, girdikleri sınav hakkında yargı yerlerince herhangi bir iptal kararı da bulunmayan ve atanmama işlemleri kesinleşmiş kişilerdir.

Aykırılığın giderilmesine konu davalardaki davacıların, yönetmelik değişikliğinden sonra, daha önceki yazılı ve sözlü sınav sonuçları yeniden değerlendirme yapılmak suretiyle atanmaları yönünde işlem tesis edilmesi yönündeki başvurularının, hukuki bir dayanağı bulunmamaktadır. Aksi yorumun kabul edilmesi; iptal edilen düzenleyici işleme dayanılarak tesis edilen tüm bireysel işlemlerin, geçersiz sayılması anlamına gelecektir ki, bu durumun, kamu düzeninde kaosa ve istikrarsızlığa neden olacağı açıktır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/4

Karar No : 2020/14

Açıklanan nedenlerle Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın davaların reddi yönünde giderilmesi gerektiği oyuyla karara katılmıyoruz.

Başkan

Üye

